

MONIKKOPERHEET:

Kirjallisen kysymyksen vastaus ministeriltä!

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Useamman lapsen samanaikaisia syntyviä on Suomessa lähinnä kaksos- ja kolmassynnytyksinä. Vuosittain syntyvien kaksosten määrä on suhteellisesti kasvanut viime vuosikymmeninä ja tällä hetkellä heitä syntyy noin tuhat sisarusparia. Kolmosten osuus on verraten pieni ollen viime vuosina alle kaksikymmentä synnytystä vuosittain. Nelössynnytyksiä on vain muutama vuosikymmenessä. Nelosia on syntynyt keskimäärin kerran joka kolmas vuosi viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana. Näitä niin sanottuja monikkoperheitä, joissa on alle 18-vuotiaita lapsia, arvioidaan olevan tällä hetkellä noin 15 000.

Useamman lapsen samanaikainen syntymä muodostuu perheille monella tavoin elämäntilannetta muuttavaksi. Perheet joutuvat tavallisesti järjestelemään arkielämänsä suurelta osin uudelleen ja samalla tarve myös perheen ulkopuoliseen tukeen kasvaa. Erityisesti heti syntymän jälkeinen hoitotilanne on usein koettu näissä monikkoperheissä lisävoimavaroja vaativaksi.

Monikkoperheiden erityistilanne huomioidaan osassa perheiden tukijärjestelmää. Lasten syntymän yhteyteen liittyvissä etuuksissa otetaan huomioon useampien lasten syntyminen samanaikaisesti. Monikkoperheet saavat äitiysavustuksen syntyvien lasten lukumäärän mukaan kertautuvana. Lisäksi vanhempainrahan suoritus aika on 60 arkipäivää pidempi lasta kohti toisesta lapsesta alkaen. Vuoden 2003 alusta lukien monikkoperheet ovat voineet käyttää nämä lisäpäivät jo äitiys- ja vanhempainrahakauden aikana. Tuolloin siis isä voi olla samanaikaisesti äidin kanssa vanhempainvapaudella.

Monilapsisille perheille lapsilisää maksetaan korotettuna sisarusten lukumäärän mukaan, jolloin tuki on lasta kohden suurempi kuin yksilapsisilla perheillä. Tällöin myös monikkoperheille ohjataan taloudellista tukea keskimäärin lasta kohden enemmän.

Hallitus on tiedostanut lapsiperheiden ja siinä erityisryhmänä monikkoperheiden tarpeet. Pääministeri Vanhasen hallituksen hallitusohjelmassa yhtenä tavoitteena on ollut yleisesti kaikkien lapsiperheiden sekä taloudellisen aseman että muun hyvinvoinnin parantaminen. Hallitusohjelman mukaisesti useita perhepoliittisia etuuksia on korotettu. Lapsilisiin on tehty tasokorotuksia kuten myös lasten kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen hoitorahoihin. Myös äitiys-, isyys- ja vanhempainpäivärahan sekä erityisäitiysrahan vähimmäismääriä on nostettu ja vanhempainrahajen määrätymisperusteita on parannettu. Samoin on laajennettu lapsiperheiden hoitovapaa-oikeuksia. Asumistukijärjestelmään sekä toimeentulotukijärjestelmään on tehty parannuksia, joilla helpotetaan myös lapsiperheiden asemaa.

Hallitus on selvittänyt lapsiperheiden taloudellisen aseman muutoksia, jonka pohjalta vuoden 2007 valtion talousarvioon on esitetty sisällytettäväksi muun muassa kotihoidon tuen sisarusperheille maksettavien hoitorahojen korottamista, elatustuen tasokorotusta sekä yksityisen hoidon tuen mahdollistamista sisarusperheillä samanaikaisesti kotihoidon tuen kanssa. Samoin yleisessä asumistuksessa esitetään tehtäväksi uudistus, joka ohjaa lisätukea perhe-eläkkeeseen oikeutetuille lapsiperheistä. Nämä uudistukset koskevat kaikkia lapsiperheitä ja tällöin myös niin kutsuttuja monikkoperheitä ja heidän lapsiaan.

Sosiaali- ja terveysministeriössä meneillään olevassa sosiaalialan kehittämissuunnitelmassa yhdeksi painopistealueeksi on valittu kunnallisten lapsiperhepalveluiden kehittäminen. Tavoitteena on entistä paremmin lasten ja lapsiperheiden tarpeisiin vastaavien palvelujen tuottaminen yhteistyöllä kunnan eri toimintasektoreiden kesken. Palvelurakennetta kehitetään matalan kynnyksen, oikean palvelun ja riittävän tarjonnan periaatteiden mukaisesti. Kehittämissuunnitelma jatkuu vuoden 2007 loppuun saakka.

Sosiaali- ja terveysministeriössä ei ole enää tämän hallituskauden aikana tarkoitus asettaa erillistä työryhmää selvittämään lapsiperheiden aseman vahvistamista, mutta ministeriö seuraa muilla tavoin kaikkien lasten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin kehittymistä.

Helsingissä 18 päivänä lokakuuta 2006

Peruspalveluministeri Liisa Hyssälä